

Nükleer tehlike hazırlığı ve iyot tabletlerinin dağıtımı

Velilere ve okullar, çocuk yuvaları, Çocuk ve Aile Müdürlüğüne bağlı kurumlar ve gün boyunca çocukların ikâmet ettiği diğer kurumlarda çalışanlara yönelik bilgidir

Tüm yurt çapında nükleer tehlike içeren olaylarda iyot tabletleri koruma önlemi olarak gündeme gelebilir. Avrupa'nın nükleer enerji santralleri eskimekte ve ciddi kaza riski yükselmektedir. Kıyı şeridi boyunca reaktörle çalışan deniz araçlarıyla yolculuk oranı artmaktadır. Böyle bir araçla olacak bir kaza veya bir terör eylemi Norveç'i etkileyecek radyoaktif sızıntıya yol açabilir.

Oslo Belediyesinde nükleer tehlike hazırlığının bir parçası olarak tüm kamuya ait ve özel okullarda, çocuk yuvalarında, Çocuk ve Aile Müdürlüğüne bağlı kurumlar ve gün boyunca çocukların ikâmet ettiği diğer kurumlarda iyot tabletleri depolanmıştır. Bir nükleer olay durumunda çocuklara buldukları yerde iyot tabletleri dağıtılacaktır.

Çocuklara buldukları yerde (okul, çocuk yuvası veya kurum) iyot tabletleri dağıtılabilmesi için velilerin önceden onay vermesi gerekmektedir.

Bir nükleer olay sırasında liselerde bulunan tüm öğrencilere iyot tabletleri dağıtılacaktır.

Evlerinde iyot tabletleri bulunmayan kişilerin bunları eczanelerden reçetesiz olarak satın almaları tavsiye edilir. Bir nükleer olay meydana geldiğinde iyot tabletleri sağlamak için acil yardım hastahanesine başvurmak da mümkündür.

Okullar, çocuk yuvaları ve kurumlarda stoklanan iyot tabletleri her yıl Devlet İlaç Kuruluşunca kontrole tabi tutulmaktadır. Bu tabletleri kullanmak güvenli olup, etkisini tarihleri geçmiş olsa bile korumaktadırlar. Kontrol sonuçlarının tabletlerin kalitesinin zayıfladığını göstermesi halinde bunlar geri çekilir.

Hedef kitle

İyot tabletlerinin kullanımında hedef kitle, çocuklar ve 18 yaş altı gençler, hamileler ve çocuk emziren kadınlardır. Bu gruplarda bulunan kişilerin vücudu iyodu daha fazla özümleyebildiği için daha fazla yararını görür. Özel durumlarda 18-40 yaş arası yetişkinlerin iyot tableti kullanımı konusunda tavsiyelerde bulunulabilir. Bunun için kişilerin kendi hazırlığı ile ilgili maddeye bakınız.

İyot tabletlerinin kullanımı

Radyoaktif iyot tiroid bezi kanserine yakalanma riskini arttırmaktadır. Radyoaktif iyot sızıntısı olması halinde, iyot tabletleri vücudun radyoaktif iyot almasını engelleyebilir. İyot tabletleri, Nükleer Hazırlık Kriz Komitesinin tavsiye edeceği koruyucu önlemlerden biri olabilir.

İyot tabletleri sadece radyoaktif iyoda karşı korur, diğer radyoaktif maddelere karşı koruyamaz. İyot tabletlerinin, Nükleer Hazırlık Kriz Komitesinin tavsiyesi halinde hemen ve hava, yiyecek ve/veya içecek yoluyla radyoaktif iyoda maruz kalınması halinde 4 saat içinde alınması gerekir.

Kişilerin kendi hazırlığı

İyot tabletleri eczanelerde reçetesiz olarak satılmaktadır. Ailelerin, çocuklar ve 18 yaş altı gençler, hamileler, çocuk emziren kadınlar ve 40 yaş altı ev ahalisi için iyot tabletleri satın almaları tavsiye edilir.

Onay

İyot tabletleri velilerin önceden vereceği onay ile dağıtılır. Velilerden ön onay, çocukların gün boyu ikâmet ettiği okullar, çocuk yuvaları ve kurumlar tarafından alınır.

Uyarılar ve dikkat edilmesi gereken kurallar

- İyot tabletlerinin çocuk ve gençlerde yan etkiye yol açma tehlikesi çok küçüktür
- Hamileler ve çocuk emziren kadınların tavsiye edilenden yüksek doz almamaları gerekir
- Yeni doğanlara (yaşamın ilk ayında) iyot verilmesi halinde dikkat edilecek özel kurallar vardır
- Tiroid bezinde iltihap olan (tiroidit), tiroid bezinin işlevinde aksaklık olan veya dermatitis herpetiformis (Duhning hastalığı) bulunan kişiler iyot tabletleri almamalıdır
- Potasyum iyodür (kaliumjodid) veya bu ilacın içindeki bazı maddelere alerjisi olan kişiler iyot tabletleri almamalıdır
- Tiroid bezi ameliyatla alınmış kişilerin iyot tabletleri kullanması gerekmez

Bir nükleer olay halinde

Kapalı mekânda kalma ve iyot tabletleri almaya gerek olup olmadığını araştırın. İnternet, televizyon ve radyo aracılığıyla bilgi edinin. İyot tabletleri **sadece** yetkililerce tavsiye edilmesi halinde alınmalıdır.

Söz konusu durumda başvurulacak internet adresleri

Belediyenin internet sayfası: <https://www.oslo.kommune.no>

Radyasyona karşı korunma ve nükleer güvenlik müdürlüğünün internet sayfası: <https://www.dsa.no/atomberedskap>